

Copio la nota eivissenca que vaig pendre a St. Vicent de Sa Cala el 1963, sobre la indumentària típica local: les dones porten *gunēlaz nāgras*; els hòmens, un *žāk da filigrāna*, i *kalsōnz rñats*: s *anēkōpīlāvān* amb un os i uns traus; i... un cop endiumenjats així, ballaven, amb un *tombó, kōstōyētās* i una *flōuta*.

Vestit m. ja en StVicentF: «sartres, si han drap, fan vestits» (Quar. de 1413, 246.28).

Vestidet [Belv.]. *Vestidor* [Lab. 1840; BDC xx, 310]. *Vestidora* [BDC xvii, 122]. *Vestidura*: és bastant segur que aquest derivat (comú amb l'oc. ant. *vestidura*, cast. id. [Cid] i altres llengües de la família, REW, 9284), ja es va formar en romànic primitiu i que aquest VESTITURA (fins i tot documentat en una inscr.) vagi sofrir ocasional síncope, segons la norma fonètica, en *VESTŪRA, car aquesta forma apareix un cop en cat. arcaic: «que no-s cuidare, si les *vestures* d'él se fregassen a celes³ dels eretges, que él los aportàs a mort», en el procés de l'a. 1250 contra els heretges de Gósol (PPujol, *DocVgUrg.*, 15.47).

La forma més corrent en la llengua antiga és *vestidura*, *-adura*, i justament es deu explicar com a refeció de *vestura*, segons l'immens nombre dels mots en *-adura*, *-adura*: «felpa o peilla de *vestedures* o d'altra roba», Tarifa de Bna. de 1271 (*EntreDL* I, 155ss., § 117). «Los hereus --- deven fer sos obs a la muller, de menjar e --- les *vestedures* de lana --- de les *vestedures* de daniel, si és d'estiu, deu haver cot an pena, e d'ivern deu aver ---», *CostTort.* (Ol., p. 237); si bé és veritat que un altre cop, segons Ol. hi hauria: «los jueus, la sobirana *vestidura* deven portar tal que cobra totes les altres *vestidures* ---» (p. 57). «Més am aquesta sanalla e aquestes pobres *vestadures*, que vostre cavall ne vostres *vestiments*»; los «hòmens mundans fan a la vista bells palaus, belles *vestadures* e volen vèser coses belles», «belles figures, belles *vestadures*, bells palaus», Lull (*Merav.*, NCL. I, 103, 141, 170); *vestedures*, *Blanq.* (NCL. II, 81.16); «los cavallers --- per lo sol qui-ls avia colrats, e lurs *vestedures* ro-<n>yoses», Desclot (§ 91, NCL. III, 102.6), *vestedura*, *VidesR*, 30r1 etc. «Can veuràs nesples madures, si és mal *vestit*, pensa de *vestadures*», *Compil. de Prov. Àrab.*, S. XIII (ed. Mettmann, § 369): aconsella que cal precaució prevista de lluny: proveir de vestits ja en ple estiu.

Vestedures, BMetge (*Somni* III, NCL., 112.1, i supra l'ex. de *vestedura humana*, 134.23); AntCanals (*Carta, CoDoACA* XIII, 637.18); «posar --- *vestedures* en preciosos fusts --- no és peccat», Eiximenis (*Dones*, 383, 24). El jove Eiximenis criticava a la monja «anar seglarment ligada, / ab *vestedura* vanament taylada / e tota fort enjoyada / ---», en un poema després prosificat en el *L. de les Dones* (amb no gaires canvis, § 296, f° 202v2; p. 430.6ss.); i veg. la repetida cita de *vestedures trepades* d'Eiximilis rec. Ag., § 565, II, 177 (text en *aigua-ros*, RÒS). El DAg. aplega de *vestedura*, *-es*, sengles casos de Lull, BMetge, *Collacions* i *Gènesi* de Serra, i encara 5 més del S. xv (*Eiximilis* i *Quinto Cúrcio*). L'ex. més recent sembla ser el de *vestadures de cothoina*, que dóna s. v. *vestadura* el DAg., del

Xalabin.

És clar que a la llarga, la influència de *vestit*, *vestment*, *vestir* i dels nombrosos mots en *-idura*, féu que quedés en la forma *vestidura*: «anar seglarment ligada / ab *vestidura* vanament taylada, / e tota fort enjoyada», Eiximenis (*Dones*, 430.6ss., que desprosifico en la *Misc. SGuarner*, 90); «Cant ella -l vaé axí mal adobat, va-s esquinсар ses *vestidures* e tota arrapar», *Amic e Melis* (NCL. XLVIII, 137); «quines *vestidures vestie* la dita infanta; e dix que no li vehé *vestir* altres *vestidures* sinó una manteta vermella» a. 1458, procés per l'Aparició del Sant. del Miracle (Sols.), Baraut (*Miracle*, 165); i ja en trobo un cas de 1305 al Ross.: «negú sartre ni parayre ni pelisser, no gaus retre *vestidures*, ni draps ---» (RLR VII, 46, més text a *paradura* PARAR). El DAg. el cita només en una poesia del S. xv, en un passatge de l'incunable de les *Dones* i en un doc. mall. de 1484. La tradició lexicogràfica acollí *vestidura*: tant JnEsteve (1472) com Busa-N. donen llargues llistes de menes de *vestidures* repetint el mot una dotzeneta de vegades amb aquesta terminació.

Vestiment [Llull]: «el rey donà a aquell pobre los seus *vestiments* reyls» (*Merav.* II, 78; supra cita en I, 103); *Blanq.* (NCL. II, 76.21, 93.25); «vestit dels *vestiments* sacerdotals per dir missa», JoMartorell (Ag. I, 124); i les cites del DAg. (3 o 4 del S. xv, i JnEsteve, són totes dels vestiments dels sacerdots). Fora de JnEsteve, la tradició lexicogràfica comença amb Lacav. *Vestimenta* (dicc. de rims de JMarc). *Vestimentari*. *Vestició*.

Vesta, ha quedat a Mall. i el Princ. com a nom d'una vestidura especial i solemne, principalment usada en processons i actes religiosos etc.: «túnica que porten els congregats d'algunes congregacions en les processons de Setmana Santa» (DAg.; BDC III, 120) en l'ús que assenyalen en el Ross. és suspecte de ser francesisme (fr. *une veste*). Així ja Lab. 1840; BDC XVIII, 36, 37. I és la que evoca amb bella imatge Masó i Torrents: «La població vella de Vernet --- turó cimejat per --- l'antic castell --- allí estava el bon vell --- si la casa era pobra, la vista que des de la porta -s fruïa --- esplèndida: sense cap paret que li fes nosa, des d'allí -s veïa la massa imponent del Canigó, amb *vesta* blavosa i cimera nevada, destriant-se en petites valls ---» (*Croquis Pir.* 2 I, 87.12f.); «les campanes --- tocaven de mort --- per Dª Assumpció ---, estesa --- dins la capella ---, coberta ab la folgada *vesta* de la M. de Déu d'Agost», JoRosselló (*Manyoc*, 189). Desolat pensa el jove Verdaguer «may més despullarme de la *vesta* de dol» (*Inèd.*, Casac. I, 135).

Altres deixen entendre un concepte un poc més ampli: «grifols de viva flama de sos ulls brollan, iras, / las tempestats amaga sa *vesta* en sos dobles / ---», *Atl.* de 1867 (IV, 17b, estrofa diferent en la versió de 1878); «De son germà remembra los tendres jocs, / o 'l veu ab blanca *vesta* y pali d'or / y, ab la palma de màrtir, esplendorós», MilàF (*Pros Bernat*, v. 281). *AlcM* en dóna només cites documentals mall. de 1590, 1692 i 1702 (i literàries sense autoritat). *Vesteta* 'vesta